PRACTICES	HYBRID.TOMATO (SEAMONS VINAYAK)	व्यवस्थापन	हाइब्रिड.टमाटर (सिमोन्स विनायक)
Field Sanitation	Remove residues of previous crops, weeds, old vines and diseased/damaged plant material before sowing. Keep the boundries of field clean to reduce pest and disease carry-over.	खेत की सफाई	बुवाई से पहले पिछली फसलों के अवशेष, खरपतवार, पुरानी बेलें और रोगग्रस्त/क्षतिग्रस्त पौधों को हटा दें। कीटों और रोगों के प्रसार को कम करने के लिए खेत की सीमाओं को साफ रखें।
Soil requirement	Sandy loam to loam soil, well-drained, fertile, with good organic matter. Ideal pH-range: around 6.0-8.5. Avoid waterlogging to prevent root and stem rot.	मिट्टी की आवश्यकता	बलुई दोमट से दोमट मिट्टी, अच्छी जल निकासी वाली, उपजाऊ और पर्याप्त जैविक पदार्थ युक्त। आदर्श पीएच सीमा: लगभग 6.0-8.5। जड़ और तने के सड़न को रोकने के लिए जलभराव से बचें।
Soil Testing	Conduct soil testing at least once every 2–3 years for EC, pH, OC, and macro-micro nutrients, and apply fertilizers based on test results.	मृदा परीक्षण	मिट्टी की गुणवत्ता, पीएच, कार्बनिक पदार्थ (ओसी) और वृहद-सूक्ष्म पोषक तत्वों के लिए कम से कम हर 2-3 साल में एक बार मिट्टी का परीक्षण करें और परीक्षण परिणामों के आधार पर उर्वरक डालें।
Climate Suitability	Climate Requirement: Warm-season crop. Optimum temperature: 21–23 °C for fruit setting. Suitable range: 15–27 °C. Avoid high humidity and frost conditions.	जलवायु उपयुक्तता	जलवायु संबंधी आवश्यकताएँ: गर्म मौसम की फसल। फल लगने के लिए इष्टतम तापमान: 21–23 डिग्री सेल्सियस। उपयुक्त तापमान सीमा: 15–27 डिग्री सेल्सियस। उच्च आर्द्रता और पाले से बचें।
Land preparation	Land Preparation: 2–3 deep ploughings followed by harrowing to make a fine tilth. Incorporate 8–10 tons of well-decomposed FYM per acre during the final ploughing. Raised beds or ridges recommended in heavy soils for good drainage.	भूमि की तैयारी	खेत की तैयारी: दो-तीन बार गहरी जुताई करें और फिर हैरोइंग करके अच्छी तरह से समतल मिट्टी तैयार करें। अंतिम जुताई के दौरान प्रति एकड़ 8-10 टन अच्छी तरह से सड़ी हुई गोबर की खाद डालें। भारी मिट्टी में बेहतर जल निकासी के लिए ऊँची क्यारियाँ या मेड़ें बनाने की सलाह दी जाती है।
Sowing Time	Sowing Time / Season: • North India: July–August (Kharif) and November–December (Rabi). • South India: June–July, October–November, January–February. Seedlings ready for transplanting 25–30 days after sowing.	बुवाई का समय	बुवाई का समय/मौसम: • उत्तर भारत: जुलाई-अगस्त (खरीफ) और नवंबर-दिसंबर (रबी)। • दक्षिण भारत: जून-जुलाई, अक्टूबर-नवंबर, जनवरी-फरवरी। बुवाई के 25-30 दिन बाद पौधे रोपने के लिए तैयार हो जाते हैं।
Seed rate & Spacing	Seed Rate / Sowing Method / Spacing: Seed rate: 80–100 g per acre (open-pollinated) or 40–50 g (hybrid). Sowing: Raise nursery beds (1 m width, 15 cm height) treated with Trichoderma/FYM mix; transplant healthy seedlings. Spacing: 2–2.5 ft between rows × 1–1.5 ft between plants (≈18,000–20,000 plants/acre).	बीज दर और दूरी	बीज दर / बुवाई विधि / पौधों के बीच की दूरी: बीज दर: 80–100 ग्राम प्रति एकड़ (खुले परागण वाले) या 40–50 ग्राम (संकरित)। बुवाई: ट्राइकोडर्मा/एफवाईएम मिश्रण से उपचारित नर्सरी बेड (1 मीटर चौड़ाई, 15 सेंटीमीटर ऊंचाई) तैयार करें; स्वस्थ पौधों को रोपित करें। पौधों के बीच की दूरी: पंक्तियों के बीच 2–2.5 फीट × पौधों के बीच 1–1.5 फीट (लगभग 18,000–20,000 पौधे प्रति एकड़)।
Seed Treatment	Seed Treatment / Fungicide Treat seeds with Trichoderma viride @ 5 g per 100 g seed or Thiram/Captan @ 2 g/kg seed. Nursery soil may be solarized and treated with Trichoderma @ 50 g/m² to prevent damping-off.	बीज उपचार	बीज उपचार / फफूंदनाशक बीजों को 5 ग्राम प्रति 100 ग्राम बीज की दर से ट्राइकोडर्मा विरिडे या 2 ग्राम प्रति किलोग्राम बीज की दर से थिरम/कैप्टन से उपचारित करें। नर्सरी की मिट्टी को सौर उपचारित करके उसमें 50 ग्राम प्रति वर्ग मीटर की दर से ट्राइकोडर्मा का प्रयोग करके फफूंदनाशक रोग से बचाव किया जा सकता है।
Weed Management	Weed Control Keep field weed-free for the first 45 days. Manual hoeing at 20 and 45 days after transplanting. Mulching with black polyethylene or straw reduces weeds and conserves moisture.	खरपतवार प्रबंधन	खरपतवार नियंत्रण पहले 45 दिनों तक खेत को खरपतवार मुक्त रखें। रोपाई के 20 और 45 दिन बाद निराई करें। काले पॉलीथीन या पुआल से मल्चिंग करने से खरपतवार कम होते हैं और नमी बनी रहती है।
Fertilizer Management	Fertilizer & Nutrient Management (Per Acre) Basal Dose (Before Transplanting): • Farmyard manure: 8–10 tons/acre • Urea: 55 kg (≈25 kg N) • SSP: 75 kg (≈12 kg P_2O_5) • MOP: 40 kg (≈25 kg K_2O) Top Dressing: • 25 kg Urea (after 30 days of transplanting) • 25 kg Urea (after 60 days of transplanting) Apply fertilizers 3–4 inches away from root zone, followed by light irrigation. (Equivalent to 120:80:50 kg NPK/ha)	उर्वरक प्रबंधन	खाद एवं पोषक तत्व प्रबंधन (प्रति एकड़) रोपण से पहले आधारभूत खुराक: • गोबर की खाद: 8-10 टन/एकड़ • यूरिया: 55 कि.ग्रा. (≈25 कि.ग्रा. नाइट्रोजन) • एसएसपी: 75 कि.ग्रा. (≈12 कि.ग्रा. फॉस्फोरस) • एमओपी: 40 कि.ग्रा. (≈25 कि.ग्रा. पोटेशियम) ऊपरी खाद: • 25 कि.ग्रा. यूरिया (रोपण के 30 दिन बाद) • 25 कि.ग्रा. यूरिया (रोपण के 60 दिन बाद) जड़ों से 3-4 इंच की दूरी पर खाद डालें और हल्की सिंचाई करें। (120:80:50 कि.ग्रा. एनपीके/हेक्टेयर के बराबर)
Irrigation Management	Irrigation Management Light irrigation immediately after transplanting. During vegetative growth: every 4–5 days (light soil) or 7 days (heavy soil). Flowering & fruiting: regular irrigation at 3–4 day intervals to maintain moisture. Avoid over-irrigation at ripening stage to reduce fruit cracking. Drip irrigation improves yield and water use efficiency.	सिंचाई प्रबंधन	सिंचाई प्रबंधन रोपाई के तुरंत बाद हल्की सिंचाई करें। वनस्पति वृद्धि के दौरान: हर 4-5 दिन में (हल्की मिट्टी में) या 7 दिन में (भारी मिट्टी में)। पुष्प और फल लगने के दौरान: नमी बनाए रखने के लिए हर 3-4 दिन के अंतराल पर नियमित सिंचाई करें। फलों के पकने के दौरान अधिक सिंचाई से बचें ताकि फल फटने से बच सकें। ड्रिप सिंचाई से उपज और जल उपयोग दक्षता में सुधार होता है।
Pest Management	Pest Management 1. Fruit borer (Helicoverpa armigera): Spray Emamectin Benzoate 5% SG @ 80 g/acre (4 g/10 L water) or Spinosad 45% SC @ 60 ml/acre. 2. Whitefly & Aphids: Use Yellow Sticky Traps (8–10/acre); spray Imidacloprid 17.8% SL @ 60 ml/acre or Neem oil 3% at 10–15 day intervals. 3. Thrips / Leaf Miner: Use Blue Sticky Traps (6–8/acre); spray Fipronil 5% SC @ 300 ml/acre or Acephate 75% SP @ 400 g/acre.	कीट प्रबंधन	कीट प्रबंधन 1. फल छेदक (हेलिकोवरपा आर्मिगेरा): इमेमेक्टिन बेंजोएट 5% एसजी @ 80 ग्राम/एकड़ (4 ग्राम/10 लीटर पानी) या स्पाइनोसाड 45% एससी @ 60 मिली/एकड़ का छिड़काव करें। 2. सफेद मक्खी और एफिड्स: पीले चिपचिपे जाल (8-10/एकड़) का प्रयोग करें; इमिडाक्लोप्रिड 17.8% एसएल @ 60 मिली/एकड़ या नीम का तेल 3% 10-15 दिन के अंतराल पर छिड़कें। 3. थ्रिप्स/पत्ती खनिक: नीले चिपचिपे जाल (6-8/एकड़) का प्रयोग करें; फिप्रोनिल 5% एससी @ 300 मिली/एकड़ या एसिफेट 75% एसपी @ 400 ग्राम/एकड़ का छिड़काव करें।
Disease Management	Disease Management 1. Damping-Off: Drench nursery beds with Copper oxychloride @ 250 g/150 L water or Mancozeb 0.25%. 2. Early Blight (Alternaria solani): Spray Mancozeb 0.25% or Chlorothalonil 0.2% at 10–15 day intervals. 3. Late Blight (Phytophthora infestans): Spray Metalaxyl + Mancozeb 0.25% or Copper oxychloride 0.3%. 4. Bacterial Wilt: Use resistant varieties, avoid solanaceous crops in rotation, and ensure good drainage. 5. Leaf Curl / Mosaic Virus: Control whiteflies with Imidacloprid 0.3 ml/L water; remove infected plants.	रोग प्रबंधन	रोग प्रबंधन 1. डैम्पिंग-ऑफ: नर्सरी की क्यारियों में 250 ग्राम कॉपर ऑक्सीक्लोराइड (150 लीटर पानी में मिलाकर) या 0.25% मैनकोज़ेब का छिड़काव करें। 2. अर्ली ब्लाइट (अल्टरनेरिया सोलानी): 10-15 दिनों के अंतराल पर 0.25% मैनकोज़ेब या 0.2% क्लोरोथैलोनिल का छिड़काव करें। 3. लेट ब्लाइट (फाइटोफ्थोरा इन्फेस्टन्स): मेटालेक्सिल + 0.25% मैनकोज़ेब या 0.3% कॉपर ऑक्सीक्लोराइड का छिड़काव करें। 4. बैक्टीरियल विल्ट: प्रतिरोधी किस्मों का उपयोग करें, फसल चक्र में सोलानेसी परिवार की फसलों से बचें और अच्छी जल निकासी सुनिश्चित करें। 5. लीफ कर्ल / मोज़ेक वायरस: 0.3 मिली/लीटर पानी में इमिडाक्लोप्रिड मिलाकर सफेद मक्खियों को नियंत्रित करें; संक्रमित पौधों को हटा दें।
Harvesting & Yield	Harvesting / Yield First picking starts 70–80 days after transplanting. Pick fruits at breaker or mature green stage for long transport; at red stage for local markets. Expected yield: 150–200 quintals/acre (fresh fruit).	कटाई और उपज	कटाई / उपज रोपाई के 70-80 दिन बाद पहली तुड़ाई शुरू होती है। लंबी दूरी के परिवहन के लिए फलों को पकने पर या हरे रंग की अवस्था में तोड़ें; स्थानीय बाजारों के लिए लाल अवस्था में तोड़ें। अनुमानित उपज: 150-200 क्विंटल/एकड़ (ताजा फल)।
Post-Harvest Management & Storage	Post-Harvest Handling Sort and grade fruits by size and color. Pack in ventilated crates. Pre-cool before transport. Store at 12–15 °C and 85–90% RH for longer shelf life.	फसल कटाई के बाद का प्रबंधन और भंडारण	कटाई के बाद की प्रक्रिया फलों को आकार और रंग के अनुसार छाँटें और ग्रेड करें। हवादार बक्सों में पैक करें। परिवहन से पहले ठंडा करें। लंबे समय तक सुरक्षित रखने के लिए 12-15 डिग्री सेल्सियस और 85-90% सापेक्ष आर्द्रता पर संग्रहित करें।
Disclaimer	These recommendations are based on SAUs, government agencies, and trial centers. Actual results may vary depending on soil type, climate, variety, and crop management practices.	अस्वीकरण	ये सिफ़ारिशें एसएयू, सरकारी एजेंसियों और परीक्षण केंद्रों पर आधारित हैं। वास्तविक परिणाम मिट्टी के प्रकार, जलवायु, किस्म और फसल प्रबंधन पद्धतियों के आधार पर भिन्न हो सकते हैं।

PRACTICES	વ્યવસ્થાપન	હાઇબ્રિડ.ટામેટાં (સિમોન્સ વિનાયક)
Field Sanitation	ખેતરની સ્વચ્છતા	વાવણી પહેલાં પાછલા પાકના અવશેષો, નીંદણ, જૂની વેલા અને રોગગ્રસ્ત/ક્ષતિગ્રસ્ત છોડની સામગ્રી દૂર કરો. જીવાત અને રોગના ફેલાવાને ઘટાડવા માટે ખેતરની સીમાઓ સ્વચ્છ રાખો.
Soil requirement	માટીની જરૂરિયાત	રેતાળ લોમથી લોમ જમીન, સારા પાણીના નિતારવાળી, ફળદ્રુપ, સારા કાર્બનિક પદાર્થોવાળી. આદર્શ pH-શ્રેણી: લગભગ 6.0-8.5. મૂળ અને થડના સડોને રોકવા માટે પાણી ભરાવાનું ટાળો.
Soil Testing	માટી પરીક્ષણ	EC, pH, OC અને મેક્રો-માઇક્રો પોષક તત્વો માટે ઓછામાં ઓછા દર 2-3 વર્ષે એક વાર માટી પરીક્ષણ કરો અને પરીક્ષણના પરિણામોના આધારે ખાતરો લાગુ કરો.
Climate Suitability	આબોહવા યોગ્યતા	આબોહવાની આવશ્યકતાઓ: ગરમ ઋતુનો પાક. ફળ બેસવા માટે શ્રેષ્ઠ તાપમાન: 21-23 °C. યોગ્ય શ્રેણી: 15-27 °C. ઉચ્ચ ભેજ અને હિમવર્ષા ટાળો.
Land preparation	જમીનની તૈયારી	જમીનની તૈયારી: 2-3 ઊંડી ખેડાણ પછી સારી ખેડાણ કરવા માટે કાપણી કરો. અંતિમ ખેડાણ દરમિયાન પ્રતિ એકર 8-10 ટન સારી રીતે વિઘટિત છાણિયું ખાતર ઉમેરો. સારી ડ્રેનેજ માટે ભારે જમીનમાં ઉંચા પથારી અથવા પટ્ટાઓની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
Sowing Time	વાવણી સમય	વાવણીનો સમય / ઋતુ: • ઉત્તર ભારત: જુલાઈ-ઓગસ્ટ (ખરીફ) અને નવેમ્બર-ડિસેમ્બર (રબી). • દક્ષિણ ભારત: જૂન-જુલાઈ, ઓક્ટોબર-નવેમ્બર, જાન્યુઆરી-ફેબ્રુઆરી. વાવણી પછી 25-30 દિવસ પછી રોપાઓ રોપવા માટે તૈયાર.
Seed rate & Spacing	બીજ દર અને અંતર	બીજ દર / વાવણી પદ્ધતિ / અંતર: બીજ દર: ૮૦-૧૦૦ ગ્રામ પ્રતિ એકર (ખુલ્લા પરાગાધાન) અથવા ૪૦-૫૦ ગ્રામ (સંકર). વાવણી: ટ્રાઇકોડર્મા/એફવાયએમ મિશ્રણથી સારવાર કરાયેલ નર્સરી પથારી (૧ મીટર પહોળાઈ, ૧૫ સે.મી. ઊંચાઈ) ઉભા કરો; સ્વસ્થ રોપાઓનું વાવેતર કરો. અંતર: હરોળ વચ્ચે ૨-૨.૫ ફૂટ × છોડ વચ્ચે ૧-૧.૫ ફૂટ (≈૧૮,૦૦૦-૨૦,૦૦૦ છોડ/એકર).
Seed Treatment	બીજ માવજત	બીજ માવજત / ફૂગનાશક બીજને ટ્રાઇકોડર્મા વિરાઇડ @ 5 ગ્રામ પ્રતિ 100 ગ્રામ બીજ અથવા થિરામ/કેપ્ટન @ 2 ગ્રામ/કિલો બીજ સાથે માવજત કરો. નર્સરીની માટીને સૂર્યપ્રકાશિત કરી શકાય છે અને ભીનાશ અટકાવવા માટે ટ્રાઇકોડર્મા @ 50 ગ્રામ/ચોરસ મીટર સાથે માવજત કરી શકાય છે.
Weed Management	નીંદણ વ્યવસ્થાપન	નીંદણ નિયંત્રણ પહેલા 45 દિવસ ખેતરને નીંદણમુક્ત રાખો. રોપણી પછી 20 અને 45 દિવસે હાથથી ખોદકામ કરો. કાળા પોલિઇથિલિન અથવા સ્ટ્રોથી મલ્ચિંગ કરવાથી નીંદણ ઓછું થાય છે અને ભેજ બચે છે.
Fertilizer Management	ખાતર વ્યવસ્થાપન	ખાતર અને પોષક તત્વોનું સંચાલન (પ્રતિ એકર) મૂળભૂત માત્રા (રોપણી પહેલાં): • ખેતરનું ખાતર: 8-10 ટન/એકર • યુરિયા: 55 કિલો (≈25 કિલો નાઇટ્રોજન) SSP: 75 કિલો (≈12 કિલો ફોસ્ફરસ) • MOP: 40 કિલો (≈25 કિલો K_2O) ટોપ ડ્રેસિંગ: • 25 કિલો યુરિયા (રોપણી પછી 30 દિવસ પછી) 25 કિલો યુરિયા (રોપણી પછી 60 દિવસ પછી) ખાતર મૂળ વિસ્તારથી 3-4 ઇંચ દૂર નાખો, ત્યારબાદ હળવું સિંચાઈ કરો. (120:80:50 કિલો NPK/હેક્ટર સમકક્ષ)
Irrigation Management	સિંચાઈ વ્યવસ્થાપન	સિંચાઈ વ્યવસ્થાપન રોપણી પછી તરત જ હળવું સિંચાઈ. વનસ્પતિ વૃદ્ધિ દરમિયાન: દર 4-5 દિવસે (હળવી જમીન) અથવા 7 દિવસે (ભારે જમીન). ફૂલો અને ફળ આવવા: ભેજ જાળવવા માટે 3-4 દિવસના અંતરાલ પર નિયમિત સિંચાઈ. ફળ ફાટવાનું ઓછું કરવા માટે પાકવાના તબક્કે વધુ પડતું સિંચાઈ ટાળો. ટપક સિંચાઈ ઉપજ અને પાણીના ઉપયોગની કાર્યક્ષમતામાં સુધારો કરે છે.
Pest Management	જીવાત વ્યવસ્થાપન	જીવાત વ્યવસ્થાપન ૧. ફળ ખાનાર ઈયળ (હેલિકોવરપા આર્મીગેરા): ઈમામેક્ટીન બેન્ઝોએટ ૫% SG @ ૮૦ ગ્રામ/એકર (૪ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણી) અથવા સ્પિનોસેડ ૪૫% SC @ ૬૦ મિલી/એકર છંટકાવ કરો. ૨. સફેદ માખી અને મોલો મચ્છી: પીળા સ્ટીકી ટ્રેપ (૮-૧૦/એકર) નો ઉપયોગ કરો; ઈમિડાક્લોપ્રિડ ૧૭.૮% SL @ ૬૦ મિલી/એકર અથવા લીમડાનું તેલ ૩% ૧૦-૧૫ દિવસના અંતરાલે છંટકાવ કરો. ૩. થ્રીપ્સ / લીફ માઈનર: બ્લુ સ્ટીકી ટ્રેપ (૬-૮/એકર) નો ઉપયોગ કરો; ફિપ્રોનિલ ૫% SC @ ૩૦૦ મિલી/એકર અથવા એસિફેટ ૭૫% SP @ ૪૦૦ ગ્રામ/એકર છંટકાવ કરો.
Disease Management	રોગ વ્યવસ્થાપન	રોગ વ્યવસ્થાપન ૧. ભીનાશ દૂર કરવી: નર્સરી પથારીમાં કોપર ઓક્સીક્લોરાઇડ ૨૫૦ ગ્રામ/૧૫૦ લિટર પાણી અથવા મેન્કોઝેબ ૦.૨૫% દ્રાવણનો ઉપયોગ કરો. ૨. વહેલો સુકારો (અલ્ટરનેરિયા સોલાની): ૧૦-૧૫ દિવસના અંતરાલે મેન્કોઝેબ ૦.૨૫% અથવા ક્લોરોથેલોનિલ ૦.૨% દ્રાવણનો ઉપયોગ કરો. ૩. મોડા સુકારો (ફાયટોપ્થોરા ઇન્ફેસ્ટન્સ): મેટાલેક્સિલ + મેન્કોઝેબ ૦.૨૫% અથવા કોપર ઓક્સીક્લોરાઇડ ૦.૩% દ્રાવણનો ઉપયોગ કરો. ૪. બેક્ટેરિયલ વિલ્ટ: પ્રતિરોધક જાતોનો ઉપયોગ કરો, સોલેનેસિયસ પાકને વારાફરતી ટાળો અને સારી ડ્રેનેજની ખાતરી કરો. ૫. લીફ કર્લ / મોઝેક વાયરસ: ઇમિડાક્લોપ્રિડ ૦.૩ મિલી/લિટર પાણીથી સફેદ માખીઓનું નિયંત્રણ કરો; ચેપગ્રસ્ત છોડ દૂર કરો.
Harvesting & Yield	લણણી અને ઉપજ	લણણી / ઉપજ રોપણી પછી 70-80 દિવસ પછી પ્રથમ ચૂંટણી શરૂ થાય છે. લાંબા પરિવહન માટે બ્રેકર અથવા પરિપક્વ લીલા તબક્કામાં ફળો ચૂંટો; સ્થાનિક બજારો માટે લાલ તબક્કામાં. અપેક્ષિત ઉપજ: 150-200 ક્વિન્ટલ/એકર (તાજા ફળ).
Post-Harvest Management & Storage	લણણી પછીનું સંચાલન અને સંગ્રહ	લણણી પછીની સંભાળ ફળોને કદ અને રંગ પ્રમાણે છટણી કરો અને ગ્રેડ કરો. વેન્ટિલેટેડ ક્રેટ્સમાં પેક કરો. પરિવહન પહેલાં પૂર્વ-ઠંડા કરો. લાંબા સમય સુધી શેલ્ફ લાઇફ માટે 12-15 °C અને 85-90% RH તાપમાને સ્ટોર કરો.
Disclaimer	અસ્વીકરણ	આ ભલામણો SAU, સરકારી એજન્સીઓ અને ટ્રાયલ સેન્ટરો પર આધારિત છે. વાસ્તવિક પરિણામો જમીનના પ્રકાર, આબોહવા, વિવિધતા અને પાક વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓના આધારે બદલાઈ શકે છે.

PRACTICES	पद्धती	हायब्रिड.टमाटर (सिमोन्स विनायक)
Field Sanitation	फील्ड स्वच्छता	पेरणी करण्यापूर्वी मागील पिकांचे अवशेष, तण, जुन्या वेली आणि रोगग्रस्त/खराब झालेले वनस्पतींचे अवशेष काढून टाका. कीड आणि रोगांचा प्रसार कमी करण्यासाठी शेताच्या सीमा स्वच्छ ठेवा.
Soil requirement	मातीची आवश्यकता	वालुकामय चिकणमाती ते चिकणमाती प्रकारची जमीन, उत्तम निचरा होणारी, सुपीक, आणि चांगल्या सेंद्रिय पदार्थांनी युक्त. आदर्श pH-श्रेणी: सुमारे ६.०-८.५. मुळे आणि खोड सडण्यापासून वाचवण्यासाठी जमिनीत पाणी साचू देऊ नका.
Soil Testing	माती परीक्षण	[illegible]
Climate Suitability	हवामान अनुकूलता	[illegible]
Land preparation	जमिनीची तयारी	[illegible]
Sowing Time	पेरणीची वेळ	[illegible]
Seed rate & Spacing	बियाणे दर आणि अंतर	[illegible]
Seed Treatment	बियाणे प्रक्रिया	[illegible]
Weed Management	तण व्यवस्थापन	[illegible]
Fertilizer Management	खत व्यवस्थापन	[illegible]
Irrigation Management	सिंचन व्यवस्थापन	[illegible]
Pest Management	कीड व्यवस्थापन	[illegible]
Disease Management	रोग व्यवस्थापन	[illegible]
Harvesting & Yield	कापणी आणि उत्पन्न	[illegible]
Post-Harvest Management & Storage	काढणीनंतरचे व्यवस्था[illegible]	[illegible]
Disclaimer	अस्वीकरण	[illegible]

PRACTICES	நடைமுறைகள்	கலப்பினத் தக்காளிகள் (சீமன்ஸ் விநாயக்)
Field Sanitation	கள சுகாதாரம்	விதைப்பதற்கு முன், முந்தைய பயிர்களின் எச்சங்கள், களைகள், பழைய கொடிகள் மற்றும் நோய் தாக்கிய/சேதமடைந்த தாவரப் பொருட்களை அகற்றவும். பூச்சி மற்றும் நோய் பரவுவதைக் குறைக்க, வயலின் வரப்புகளைச் சுத்தமாகப் பராமரிக்கவும்.
Soil requirement	மண் தேவை	மணல் கலந்த வண்டல் மண் முதல் வண்டல் மண் வரை, நல்ல வடிகால் வசதியுள்ள, வளமான, சிறந்த கரிமப் பொருள் கொண்ட மண். உகந்த pH அளவு: சுமார் 6.0-8.5. வேர் மற்றும் தண்டு அழுகலைத் தடுக்க, நீர் தேங்குவதைத் தவிர்க்கவும்.
Soil Testing	[illegible]	[illegible]
Climate Suitability	[illegible]	[illegible]
Land preparation	[illegible]	[illegible]
Sowing Time	[illegible]	[illegible]
Seed rate & Spacing	[illegible]	[illegible]
Seed Treatment	[illegible]	[illegible]
Weed Management	[illegible]	[illegible]
Fertilizer Management	[illegible]	[illegible]
Irrigation Management	[illegible]	[illegible]
Pest Management	[illegible]	[illegible]
Disease Management	[illegible]	[illegible]
Harvesting & Yield	[illegible]	[illegible]
Post-Harvest Management & Storage	[illegible]	[illegible]
Disclaimer	[illegible]	[illegible]

PRACTICES	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Field Sanitation	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Soil requirement	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Soil Testing	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Climate Suitability	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Land preparation	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Sowing Time	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Seed rate & Spacing	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Seed Treatment	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Weed Management	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Fertilizer Management	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Irrigation Management	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Pest Management	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Disease Management	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Harvesting & Yield	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Post-Harvest Management & Storage	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Disclaimer	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]